

ikke nogen Ret overfor Staten i og for sig. *Men saa snart der foreligger en Ret, som Staten har givet, foreligger der Forsikring**), og saa kommer det næste Spørgsmaal, hvorledes man skaffer Midlerne dertil, men det er et i denne Sammenhæng, mener jeg, ganske underordnet Spørgsmaal. Det kan ske gennem Borgernes Arbejde for Samfundet i Forbindelse med Skatterne, og det kan ske ved, at man lader Folk betale direkte dertil, saaledes som det desværre er foreslaaet her, men det er ikke dette, der afgør, om der foreligger Forsikring eller Forsørgelse. Paa den anden Side hævdede samme Taler, som det senere skal blive paavist, at kun, hvis Ordet „Forsikring“ forstaaes paa denne Maade, kan Loven af 1921 med Rette betegnes som en Forsikringslov. Og til denne Forstaaelse af Ordet Forsikring sluttede senere Socialdemokratiets Hovedordfører *Borgbjerg* sig ganske, idet han Sp. 2885 udtalte, at han med Hensyn til Begreberne Forsørgelse og Forsikring var ganske enig med Gamborg, og henviste til, at han tidligere selv havde udtalt, at Ordet Ulykkesforsikring med Rette var brugt, uaet de ulykkesforsikrede Arbejdere faktisk intet betalte.

Selv om den anførte Sondring mellem Forsikring og Forsørgelse utvivlsomt juridisk set ikke er holdbar, saa fremgaar det dog af de to Ordføreres Udtalelser klart, at Brugen af Ordet „Forsikring“ i Loven af 1921 ikke behøver betyde mere end et Tilsagn fra Statens Side om, at Invaliderne skal være tilsikret en aarlig Invalidere rente som en bestemt af Staten givne Ret. Men er det Lovens Mening, er det klart, at Invalidere renten principielt staa paa ganske samme Linie som Aldersrenten, der jo ogsaa i den nye Lov om Aldersrente af 1922, modsat den ældre Lov om Alderdomsforsørgelse, helt igennem er tilsikret de gamle som en bestemt af Staten tilsagt „Ret“, selv om muligvis Invalidereforsikringslovens Tilsagn er noget kraftigere. Men om Aldersrenten er der fra et juridisk Synspunkt ikke Tvivl om, at den, som ikke opsamlet ad privat Vej, men frit givet af Staten, under ingen Omstændigheder kan betragtes som en „Ejendomsret“, der nyder Beskyttelse efter Grundlovens § 80, men at den trods dens ændrede Navn maa betragtes som en af Staten givne Ret til offentlig Forsørgelse, der er en videre Udvikling af det § 82 udtalte Princip om det offentlige Pligt til Hjælp overfor de ubemidlede i Samfundet. Dette anerkendes da ogsaa af Professor *Axel Møller*, der Sp. 2853 i Folketingets Forhandlinger 1926—27 udtaler: „Det er netop Sagen, her er Tale om Understøttelse eller en Rente af samme Karakter som f. Eks. Aldersrenten, og der er ingen, der betvivler, at Staten har en juridisk Ret til at skære Aldersrenten ned; det kan være, at politiske eller andre Betragtninger kan stille sig hindrende i Vejen, men juridisk vil der ikke være noget i Vejen derfor“.

Nu blev der vel under Rigsdagsforhandlingerne om Loven af 1921 ogsaa gjort anden Forstaaelse af Ordet „Forsikring“ gældende, deriblandt ogsaa den, at Forsikring kun skulde foreligge, naar de sikrede selv betalte et Bidrag til deres egen Sikring. Denne Opfattelse kommer navnlig frem i Lovens Motiver, Tillæg A. 1920—21 Sp. 2987, hvor det udtales, at man i Modsætning til det tidligere Regeringsforslag har fundet det rigtigst „at søge Spørgsmaalet om Forsorgen for Invaliderne løst gennem Forsikring, idet man anser det for et rimeligt Krav, at *Borgerne selv skal yde Bidrag**) til at sikre sig mod Følgerne af Invaliditet“. Der maa imidlertid paa det Punkt gives daværende Folketingsmand, Direktør Gamborg ganske Ret i, at om man i Stedet for at lade det offentlige igennem de almindelige Skatter udrede hele Udgiften til Invalidernes Forsørgelse, lade disse selv lige saavel som Arbejdsgiverne betale et Bidrag, er ikke det afgørende for, om der foreligger Forsørgelse eller Forsikring. Det kan være ganske naturligt at paalægge de i Invalideforsorgen særligt interesserede Kredse en Slags Særskat i Form af et særligt Bidrag, og det vil noget kunne lette det offentlige Byrde, men Forsikring i almindelig privatretlig Forstand bliver det ikke, medmindre ogsaa Ordningen som Helhed er anlagt paa lignende Maade som en Forsikring i privatretlig Forstand. Og derfor kan det, at der i en social Forsørgslov paalægges ogsaa de sikrede selv Pligt til at betale et eller andet Bidrag, naar dette ikke i forsikringsmæssig Forstand kan betragtes som et virkeligt „Vederlag“ for Forsikreren, d. v. s. det offentlige Risiko, heller ikke bringe den paa gældende sikrede Ret ind under „Ejendomsret“ i Grundlovens § 80, da ellers det skarpe Skel mellem den ukrænkelige Ejendomsret efter denne Paragraf og Retten til offentlig Hjælp efter Grundlovens § 82 vilde blive ganske undergravet.

Særlig ud fra en konservativ Retsbetragtning burde man være yderligt vagtsom overfor ethvert saadant Forsøg paa Undergravning. Thi Bestemmelsen i Grundlovens

*) Udhævet her.